

**Eurajoki-Lapinjoki-vesistöalueeryhmä**  
kokous 2/2024

**Paikka:** Torstai 31.10.2024 Jokisauna, Sepäntie 1, 27600 Kauttua, Eura.

**Osallistujat:** Lauri Anttila, puheenjohtaja, Pyhäjärvi-instituutti  
Seppo Varjonen, Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry.  
Jukka Reko, Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto  
Joakim Sjöroos, Leader Ravakka ry.  
Susanna Roslöf, Satakuntaliitto  
Marjo Aikko, Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalue ja Rauman kaupungin ympäristönsuojelu  
Virve Hindström, MTK Satakunta  
Sari Koivunen, Lounais-Suomen Vesi- ja ympäristötutkimus Oy  
Päivi Alanko-Rehelmä, Lapinjoen vesistön hoito- ja suojeluyhdistys  
Hannu Rehelmä, Lapinjoen vesistön hoito- ja suojeluyhdistys  
Aulis Saarinen, Turajärven suojeluyhdistys  
Ari Jyräkoski, Euran kunta  
Henna Ryömä, Pyhäjärvi-instituutti  
Anna Soirinsuo, Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Satavesi-ohjelman koordinaattori  
Johanna Lantto, Varsinais-Suomen ELY-keskus  
Leena Rannikko, Varsinais-Suomen ELY-keskus

**Muistio**

**1. Avaussanat (5 min)**

Puheenjohtaja Lauri Anttila avasi kokouksen klo 14.00.

**2. Ajankohtaiset ELY-keskuksen hankehaut**

Ylitarkastaja Anna Soirinsuo Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta esitteli ajankohtaisia vesiensuojeluun liittyviä aiheita sekä ajankohtaisia hankehakuja (**Liite 1.**).

**3. Kauttuan padon kunnostus ja muita Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vesitaloudellisia kunnostuskohteita**

Vesitalousasiantuntija Johanna Lantto Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta kertoi Kauttuan kosken padon kunnostuksesta sekä muista ajankohtaisista ELY-keskuksen vesitaloudellisista kunnostushankkeista Satakunnassa (**Liite 2.**).

Jukka Reko kysyi, onko Kauttuan kosken taimenkannalle tai veden laadulle seurantaohjelma padonkunnostukseen liittyen. Johanna Lantto (vastaus lisätty jälkeempään): Varsinais-Suomen ELY-keskukselta ei tähän hankkeeseen ei ole määrätty veden laadun tai kalakan-  
tojen seuranta. Anna Soirinsuo lisäys: [Vesimittari](#)-palvelusta pääsee seuraamaan Kauttuan kosken alapuolella n. 7 km alajuoksulle olevaa jatkuvatoimista vedenlaadun mittausta, aseman nimi Kuurnamäki.

Seppo Varjonen: Kauttuan kosket ainoa paikallisen taimenkannan luontainen lisääntymis-  
alue Eurajoessa nykyisellään. Kompensaationa menetyksistä tulisi kunnostaa muita potenti-  
aalisia koskikohteita taimenen kutua varten.

Lauri Anttila kysyi padon purun yhteydessä tapahtuvista virtaamamuutoksista. Johanna Lanton mukaan purun yhteydessä ei tapahdu virtaamapiikkiä, sillä patoluukut ovat jo täysin toiminnassa ja virtaama pystytään säätämään hyvin. Minimivirtaama on tosin suunniteltu olevan vain 0,8 m<sup>3</sup> purkuvaiheessa. Sovittiin että keskustelua jatketaan kokouksen jälkeen, olisi tärkeää, ettei vastakudettu mäti jää kuiville.

#### **4. Eurajoen kalataloudelliset kunnostukset (20 min.)**

Lauri Anttila piti esityksen Taimenvirta-hankkeen kalanpoikaskartoituksista ja kalataloudellisista kunnostuksista Eurajoen-Lapijoen vesistöalueella. Esitysmateriaalit eivät poikkeuksellisesti tule jakoon, koska KVVY Oy:n vielä julkaisemattomia alustavia tuloksia mukana.

- Yleisesti Pyhäjärvi-instituutin omissa ja KVVY Oy:n tuloksissa on eroja, jotka voivat selittyä runsasvirtaamisella vuodella 2024, sekä poikastarkkailujen pienialaisuudesta.
- Siian ja taimenen poikasia on löydetty monista kohteista, mutta tiheydet eivät ole keskimäärin suuria.
- Eurajoen vesiensuojeluyhdistyksen selvityksen perusteella tullaan tekemään Juvajossa kunnostuksia 2025.
- Paneliankosken kalatien yläosaa on perattu Truxorilla, pääosin isosorsimoa poistettu.
- Pappilankosken alasvaellusrakenne on suunnitteilla, haastava toteuttaa toimivasti. Watec Consulting toteuttajana. Telemetriaseurantaa tn. tehdään ennen toteutusta.
- Kauttuankosken kunnostussuunnitelmien ja haasteiden esittelyä; tänä vuonna ei päästy toteutukseen runsasvetisyyden vuoksi.
- Eurasiika-hanketta ei ole unohdettu, rahoitusta aiotaan hankea, kun jälleen kalatalouspuolen resurssia vapautuu Pyhäjärvi-instituutissa.

#### **5. Suojeluyhdistysten ja hankkeiden ajankohtaiset kuulumiset (40 min.)**

Susanna Roslöf/Satakuntaliitto:

- Satakunnan maakuntakaava 2050 on lausunnoilla.
- Kaikki maankäyttömuodot sisältävä kaava, ml. vesistöt
- Maakuntaliitoilla Merialuesuunnitelmien 2. päivitys käynnistetty. Kalastus, merituuli-voima tärkeässä roolissa

Henna Ryömä ja Lauri Anttila/Pyhäjärvi-instituutti:

- Vesikestävä; metsätalouden vesiensuojelun hanke. Julkaistu kaksi videota PJI sivuilla ja Youtube-kanavalla. Tarinakartta -muotoinen opas metsätalouden vesienhallintaan tulossa. Nummijalla tehty kosteikkokunnostus 2024.
- Holalake: niittoa Köyliönjärvellä syyskuussa, niiton yleissuunnitelma tehty.
- Satavesi virtaa -hankkeessa Lutanjärvi-ilta keväällä 2025, Loukostenjärvellä pidetty kesäkuussa. Järvillä aikeena toteuttaa niittoja. Turajärveltä saatu koekalastustuloksia, positiivisena ahventen määrä lisääntynyt.

Aulis Saarinen: Turajärven sulkamalliseen kosteikkoon ei kannata koskea, se toimii nykyisellään hyvin.

- Happasu-hanke päättymässä, materiaalia ja loppuraportti tulossa happamien sulfidimaiden huomioimiseen maataloudessa
- Happasun viimeinen päivä 31.10. Pidettiin pellonpiennarpäivä, jossa esiteltiin happamien sulfaattimaiden säätösalaojitusta yhdellä hankkeessa toteutetulla peltolohkopilotilla. Happasun webinaari pidettiin 29.10.

- Hankkeessa tehty säätökaivoilla vedenpidätystä salaojiin ja testattu muovikalvoa veden johtamisessa
- Helmi-ohjelman Rikkaat rannat ja herkät hiekat -hankkeessa tehty Pyhäjärnessä hiekkarantojen puhdistusta vesikasvillisuudesta sekä avattu kaislikkoja tekemällä monimuotoisuutta lisääviä kuvioita. Katsottiin esimerkkikuvia Pyhäjärvi-instituutin [www-sivuilla](http://www.sivuilla).
- Pyhäjärven suojeluohjelman kuudetta toimintasuunnitelmaa alettu valmistella; pääpiirteittäin jatketaan samankaltaisella toimintasuunnitelmalla kuin nykyinen.

Marjo Aikko/Rauman kaupunki:

- Tekeillä hanke, jossa koottaisiin tietoja merenlahtien kunnosta sekä tehtäisiin mahdollisesti kunnostussuunnitelmia, ehkä jopa toimia.
- Kalatalousalueiden kanssa olisi tarkoitus keskustella lisää tarvittavista toimista

Joakim Sjöroos/Leader Ravakka:

- Ravakan alueella Leader-rahoitusta hakevien kannattaa kääntyä Ravakan puoleen. Hauissa painottuu ympäristönäkökulma. Satakunnan ELY-keskukselta neuvontaa voi antaa Salme Pihlajamaa.

Seppo Varjonen/Eurajoen vesiensuojeluyhdistys:

- Syksyiset taimen- ja siikaretket käynnissä. Sunnuntaina nähtiin kaksi taimenta Kauttuankoskella (lisäys: kokouspäivänä ei nähty taimenia).
- Kakkeriaansuon ennallistamista jatkettu kahdella käsipadolla
- Eurajoen siivoustalkoot pidetty perinteisesti, roskan määrä vähentynyt mutta valitettavasti löytyy edelleen
- Rantaniittyjen ennallistustalkoita
- 2 yleisömelontaa Eurajoessa
- Katsottiin taimenistutusvideo Eurakoskelta toukokuulta EVSYn sivuilla.

Hannu Rehelmä ja Päivi Alanko-Rehelmä/Lapijoen suojeluyhdistys:

- Väyliä on jälleen merkitty Lapijoessa
- Hankittu kaislaleikkuri ja -harava
- Hakkeesta tulossa loppuraportti

Anna Soirinsuo: tarkoitus edistää Lapijoen alimman padon muuntamista luonnonmukaiseksi kynnykseksi, ELY-keskuksella kalatalousmaksurahaa ja tiedustellaan hiukan lisärahoitusta UPM:ltä tai kunnalta. Kokonaishinta kohtuullisen pieni.

Ari Jyräkoski/Euran Kunta:

- Jättipalsamien ja muiden vieraslajien poistoa kunnan toimesta.
- Maakuntakaavan suhteen kunta aktiivisena.

Jukka Reko, Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto:

- Tehty noin 30–35 ympäristölupavolvollisten laitosten tarkastuskäyntiä tämän vuoden aikana, vedet osana valvontaa.
  - Jätevesivalvonta; jätevesien liittämistä viemäriverkoston valvotaan. V. 2006 alkanut viemäriin liittymisen valvonta jatkuu edelleen mm. laajentuneiden verkostojen vuoksi. Myös jätevesien käsittelyä viemäriverkoston ulkopuolella valvotaan aktiivisesti. Useat kiinteistönomistajat pyrkivät vieläkin hakemaan jatkoaikaa velvoit-

teelle rakentaa kiinteistökohtainen jätevesijärjestelmä kuntoon. Ympäristötarkastaja Ilona Niskanen vastaa Etelä-Satakunnan ympäristötoimistossa jätevesivalvonnasta.

## **6. Mahdolliset muut asiat**

-

## **7. Seuraava kokous**

Seuraava kokous pidetään 8.5.2025 klo 13:00-17:00. Kokouksen paikka ja teema päätetään myöhemmin. Kokoukseen voi ehdottaa käsiteltäviä asioita sekä mahdollista vierailukohdetta.

Muistion laati Anna Soirinsuo.